

ولادیمیر کازانفسکی
مترجم: علی شهرکی هاشمی

The changes of eastern Europe cartoon.

تحولات کاریکاتور اروپای شرقی

ویژگی متمایز هنر کاریکاتور در کشورهای اروپای شرقی، تمایل آن به نقادی اجتماعی است. بازی های سردرگم سیاسی، تجربه های اقتصادی، جنگ های داخلی، موج تروریسم، فساد و در نتیجه غیر قابل پیش بینی بودن زندگی که از ویژگی های کشورهای پسا - سوسیالیستی در دهه ی آخر قرن بیستم و آغاز قرن بیست و یکم بوده، زمینه ی مناسبی را برای نقادی به وجود آورده است. برای آن که بررسی هنر کاریکاتور ساده تر شود، می توان آن را به سه گروه تقسیم کرد: گروه اول طرح هایی اند که منعکس کننده ی معضلات فلسفی انسان هستند، گروه دوم کاریکاتورهایی هستند که ساختار اجتماعی جامعه را نقد می کنند و گروه سوم

شرکت نگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی
پرتال جامع علوم انسانی

گنشته صورت گرفت، بررسی کنیم. به طور قطع، توسعه هنر کاریکاتور در این کشور همانمکس کننده ی رویکردی بین المللی است. به تازگی، ماخذ کشورهای دیگر جهان، بجز آن هنر در کشورهای اروپای شرقی نیز به چشم می خورد. اغلب، سوژه های کاریکاتورها بر اساس یک یا چند کلیشه که مناسب برای تفسیری طنز آمیزند، طرح می شوند. در مدت چند دهه ی اخیر، کاریکاتوریست ها از سوژه های چون «ضارب سر نیش»، «جزیره ی خشک و تنها» و موقعیت های تیکال دیگری بهره برده اند، در حالی که استفاده از تکنیک های پارابوکسی (تناقض) پوچ نمایی و جابه جایی وغیره بسیار ساده است.

به طور کلی، هنر کاریکاتور به بازی کردن با تکنیک های مشابه در موقعیت های کلیشه ای تنزل کرده است، موقعیت هایی که تنها از لحاظ فضا باهم متفاوت اند.

متأسفانه، در این سال ها، هیچ سوژه ی بدیعی ظهور نکرده است و در روزنامه ها و مجلات تمام دنیا ما هنوز همان دماغ های بزرگ راسی بینیم. در کاریکاتور کشورهای اروپای شرقی نیز در همه ی گنشته، تغییرات جدی ایی در زمینه ی کاریکاتورهای «طنز آمیز» صورت نگرفته، به دلیل آن که طبیعت طنز نیز تغییر خاصی نکرده است. منبع سوژه های کاریکاتورهای طنز آمیز، زندگی روزمره است، که تغییر آشکار و

کاریکاتورهای هستند که نمایانگر طنزی بدون بهانه و واسطه، یعنی طنز ناب اند. پس با کاریکاتورهای «فلسفی»، «اجتماعی» و «طنز آمیز» سرو کار داریم. برخی کاریکاتورهای «فلسفی» و «اجتماعی» شاید به شدت خنده آور باشند، به همان گونه که ممکن است کاریکاتورهای «طنز آمیز» در بسیاری از مواقع جامعه و مشکلات عمیق زندگی را منکس و از خصیصه ی کاریکاتورهای «فلسفی» استفاده کنند. فاصله ی میان کاریکاتورهای فلسفی و اجتماعی هم به شدت اندک است، زیرا سلفقار اجتماعی نایب هنجار جامعه حاصل مشکلات فلسفی اعضای آن است.

اجازه دهید بعضی از تغییراتی را که در هنر کاریکاتور کشورهای اروپای شرقی در قرن

Nicolay Pecarell نقاشی و پیکاروف

Bretislav Kovarik برتسلاو کواریک

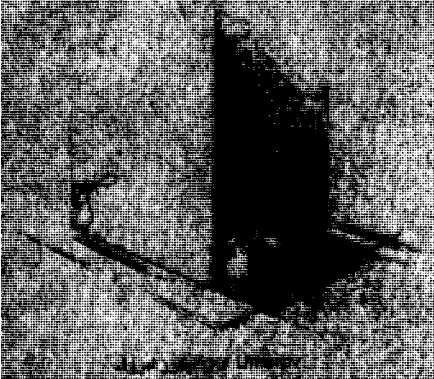
در این تصویر یک مرد با کلاه و لباس نظامی ایستاده در دروازه ای و کل بزرگی را بر شانه خود حمل می کند.

پوشاک و نمادان در سادات کنگ

در این تصویر یک عقاب در حال پرواز دیده می شود. عقاب نماد قدرت و شجاعت است.

ساختار و نمادان در سادات کنگ